

แนวทางการพัฒนาทักษะปฏิบัติทดลองชุดขั้นพื้นฐานสำหรับผู้เรียน
ระดับปริญญาตรี

สิทธิชัย ศรีพนมวรรณ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาดนตรีศึกษา

ปีการศึกษา 2568

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

GUIDELINES FOR THE DEVELOPMENT OF FUNDAMENTAL
DRUM SET PERFORMANCE SKILLS FOR
UNDERGRADUATE STUDENTS

SITTICHAIR SRIPANOMWAN

A Thematic Paper Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Master of Education Program in Music Education

Academic Year 2025

Copyright of Bansomdejchaopraya Rajabhat University

ชื่อเรื่อง	แนวทางการพัฒนาทักษะปฏิบัติกลองชุดขั้นพื้นฐานสำหรับ ผู้เรียน ระดับปริญญาตรี
ชื่อผู้วิจัย	ลลิตชัย ศรีพนมวรรณ
สาขาวิชา	ดนตรีศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	ดร.ชาลินี คุณาเทียน
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมลมาศ พร้อมสุขกุล
ปีการศึกษา	2568

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาทักษะปฏิบัติกลองชุดขั้นพื้นฐานสำหรับผู้เรียนระดับปริญญาตรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะปฏิบัติกลองชุดขั้นพื้นฐานโดยใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพจากการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนกลองชุดจำนวน 3 ท่าน ซึ่งมีประสบการณ์ทั้งด้านการสอนในระดับปริญญาตรีและการทำงานในวงการดนตรี ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์ นำเสนอเป็นแนวทางการพัฒนาทักษะปฏิบัติกลองชุดขั้นพื้นฐานจากนั้นสร้างชุดแบบฝึกหัดและให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินคุณภาพ

ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาทักษะปฏิบัติกลองชุดขั้นพื้นฐานควรประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) ทักษะด้านจังหวะและ Tempo ซึ่งเป็นพื้นฐานของการควบคุมความสม่ำเสมอของจังหวะ 2) ทักษะการใช้มือ การควบคุมไม้กลอง และรูปแบบการตีพื้นฐาน 3) ทักษะการใช้เท้า ซึ่งเกี่ยวข้องกับการควบคุมกระเดื่อง ไฮแฮตอย่างมีประสิทธิภาพและ 4) การประสานงานของมือและเท้า ซึ่งเป็นแกนกลางของการเล่นกลองชุดในรูปแบบ Groove ต่าง ๆ นอกจากนี้ยังพบว่า การฝึกซ้อมอย่างเป็นลำดับขั้น การใช้เมโทรโนม และการมีสื่อประกอบ เช่น ไฟล์เสียง มีส่วนช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ผลจากการวิจัยได้นำไปสู่การสรุปแนวทางการฝึกทักษะปฏิบัติกลองชุด และผู้วิจัยได้สร้างแบบฝึกหัดที่มีลำดับขั้นจากง่ายไปสู่ยาก ครอบคลุมทักษะทั้ง 4 ด้าน โดยจัดทำอยู่ในรูปแบบ QR Code หรือ Link ใน Browser ประกอบด้วยแบบฝึกด้าน Tempo & Rhythm, Hand Technique, Foot Technique และ Coordination & Independence ในแต่ละบทจะประกอบด้วยแบบฝึกหัดสำหรับฝึกทักษะในด้านนั้นๆ มีสื่อประกอบการเรียนรู้ เช่น ภาพกระสวนจังหวะเพื่อการฝึกฝน ไฟล์เสียงจังหวะที่จัดทำขึ้นเพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถฝึกปฏิบัติได้ตามลำดับที่ผู้วิจัยเรียบเรียงไว้ เพื่อให้การฝึกนั้นเป็นไปตามลำดับขั้น จากง่ายไปยากอย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งมีบทเพลงซึ่งผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นประกอบด้วยบทเพลง 4 บทเพลง ได้แก่ แนว Disco, Pop Rock, funky และ Songo ซึ่ง

รวบรวบทักษะการปฏิบัติพื้นฐานทั้ง 4 ด้านไว้ใช้ในการวัดและประเมินผลทักษะปฏิบัติของผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนและการฝึกปฏิบัติจริงได้ ซึ่งช่วยแก้ปัญหาการฝึกที่ไม่มีระบบ และส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะปฏิบัติกลองชุดได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

คำสำคัญ: ทักษะปฏิบัติกลองชุด, กลองชุดขั้นพื้นฐาน, ทักษะปฏิบัติกลองชุดสำหรับผู้เรียน
ปริญญาตรี

Title	Guidelines for the Development of Fundamental Drum Set Performance Skills for Undergraduate Students
Author	Sittichai Sripanomwan
Program	Music Education
Major Advisor	Dr. Chalineee Kunatian
Co-advisor	Assistant Professor Dr. Pimonmas Promsukkul
Academic Year	2025

Abstract

This research titled “The Development of Fundamental Drum Set Performance Skills for Undergraduate Students” aimed to explore approaches for developing basic drum set performance skills. The study employed a qualitative research methodology, collecting data through in-depth interviews with three expert drum instructors who have experience in both undergraduate teaching and the professional music industry. The data were analyzed using content analysis to formulate guidelines for skill development, and a set of practice exercises was developed and evaluated by experts for quality.

The results indicated that fundamental drum set performance skills should consist of four main components: (1) tempo and rhythm skills, which form the foundation for maintaining timing consistency; (2) hand technique, including stick control and basic sticking patterns; (3) foot technique, involving effective control of the bass drum pedal and hi-hat; and (4) coordination and independence between hands and feet, which is essential for performing various groove styles. In addition, step-by-step practice, the use of a metronome, and supplementary learning materials such as audio files were found to enhance skill development. The findings led to the development of structured practice guidelines and progressive exercises from basic to advanced levels, covering all four skill areas. The exercises were provided in the form of QR codes or browser links, including Tempo & Rhythm, Hand Technique, Foot

Technique, and Coordination & Independence. Each section contains exercises supported by learning materials such as rhythmic pattern images and audio tracks, enabling systematic practice. Furthermore, four original compositions in Disco, Pop Rock, Funk, and Songo styles were created to assess students' performance skills by integrating all four fundamental components. The developed materials can be applied in teaching and practical training, helping to address unsystematic practice and promoting continuous and sustainable development of drum set performance skills.

Keywords: Drum set Performance Skills, Fundamental Drum set Skills, Drum set Performance Skills for Undergraduate Students

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ แนวทางการพัฒนาทักษะปฏิบัติกลองชุดขั้นพื้นฐานสำหรับผู้เรียนระดับปริญญาตรี หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยการดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาครั้งนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยความอนุเคราะห์อย่างยิ่ง จาก ดร.ชาลินี คุณาเทียน และ ดร.พิมลภาศ พร้อมสุขกุล ที่ให้ความกรุณาสละเวลาให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็น และการตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ วิทยาลัยการดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาทุกท่านที่ได้ให้ความรู้ ประสบการณ์ต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการทำวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ที่กรุณาตรวจสอบและให้ข้อคิดเห็นต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ในการสร้างเครื่องมือวิจัยให้สมบูรณ์ และขอขอบคุณกลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการทำวิจัยในครั้งนี้ ทำให้งานวิจัยสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบพระคุณครอบครัวและเพื่อน ๆ ทุกท่านที่ให้กำลังใจ อีกทั้งความช่วยเหลือต่าง ๆ ในการทำวิจัยครั้งนี้

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอน้อมระลึกถึงพระคุณอันสูงสุดของบิดา มารดา ผู้เป็นแรงบันดาลใจให้การอบรม ดูแลและสั่งสอน ปลุกฝังความใฝ่รู้ ใฝ่เรียน ในการศึกษา พร้อมทั้งให้กำลังใจ ขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอน ถ่ายทอดและให้ความรู้ ช่วยเหลือ ส่งเสริมและสนับสนุนแก่ผู้วิจัยจนประสบผลสำเร็จ

สิทธิชัย ศรีพนมวรรณ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ค
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
องค์ความรู้พื้นฐานของการปฏิบัติกลองชุด.....	7
ทักษะสำคัญในการปฏิบัติกลอง.....	10
แนวคิดในการสร้างแบบฝึกหัดกลองชุด.....	19
แนวคิดการเรียนรู้ที่สนับสนุนการพัฒนาทักษะดนตรีและทักษะการปฏิบัติกลองชุด.....	29
ประวัติและผลงานต่างๆของอาจารย์กลองทั้ง3ท่าน.....	35
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	40
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	45
ศึกษาหนังสือ ตำรา แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	45
กลุ่มผู้ให้ข้อมูล.....	45
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	46
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและเกณฑ์.....	46

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
แบบสัมภาษณ์แบบสังเกตและแบบประเมินคุณภาพของแบบฝึกหัดทดลองชุดสำหรับ ผู้เรียนในระดับปริญญาตรี ได้รับการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน โดยประเมิน ความสอดคล้องของคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC).....	47
วิธีการดำเนินการวิจัย การเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย.....	47
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	87
สรุปผลการวิจัย.....	87
อภิปรายผลการวิจัย.....	94
ข้อเสนอแนะ.....	97
บรรณานุกรม.....	98
ภาคผนวก.....	101
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ.....	102
ภาคผนวก ข หนังสือราชการ.....	104
ภาคผนวก ค แบบตรวจสอบเครื่องมือของผู้เชี่ยวชาญ.....	111
ภาคผนวก ง ตารางแสดงค่าดัชนีความสอดคล้องของการประเมินคุณภาพเครื่องมือ การวิจัย.....	124
ภาคผนวก จ แบบสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูล อาจารย์ผู้สอนทักษะปฏิบัติทดลอง.....	134
ภาคผนวก ฉ แบบสังเกตการสอน.....	139
ภาคผนวก ช แบบประเมินคุณภาพแบบฝึกหัดการปฏิบัติทักษะทดลองชุดขั้นพื้นฐาน สำหรับผู้เรียน ระดับปริญญาตรี.....	145
ภาคผนวก ซ เอกสารรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ (IRB).....	150
ภาคผนวก ฌ ภาพประกอบงานวิจัย.....	152
ภาคผนวก ฎ ผลการสอบวัดภาษาอังกฤษตามเกณฑ์ CEFR.....	157
ภาคผนวก ฏ แบบตอบรับการเผยแพร่บทความวิจัย.....	159
ประวัติผู้วิจัย.....	161

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
2.1 กลองชุด.....	7
2.2 การจับไม้แบบ Matched grip และ Traditional grip.....	10
2.3 ตัวอย่างโน้ตกลองชุดแบบฝึกหัด Single Strokes.....	27
2.4 ตัวอย่างโน้ตกลองชุดแบบฝึกหัด Double Strokes.....	27
2.5 ตัวอย่างโน้ตกลองชุดแบบฝึกหัด Paradiddles.....	28
2.6 ตัวอย่างโน้ตกลองชุดแบบฝึกหัด Basic Drum Grooves.....	28
2.7 ตัวอย่างโน้ตกลองชุดแบบฝึกหัด Basic Fills.....	28
2.8 ตัวอย่างโน้ตกลองชุดแบบฝึกหัดฝึกการประสานระหว่างมือ/เท้า.....	29
2.9 กรอบแนวคิดทักษะปฏิบัติของเดวิส.....	32
2.10 รูปผู้ช่วยศาสตราจารย์ ณภัทร พิริยกิจดีศรีณย์.....	35
2.11 รูปผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่งเกียรติ สิริวงษ์สุวรรณ.....	37
2.12 รูปอาจารย์วุฒิพล อธิพงศ์กิจ.....	39
4.1 รูปผู้ช่วยศาสตราจารย์ ณภัทร พิริยกิจดีศรีณย์.....	60
4.2 รูปผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่งเกียรติ สิริวงษ์สุวรรณ.....	60
4.3 รูปอาจารย์วุฒิพล อธิพงศ์กิจ.....	61
4.4 รูปผู้ช่วยศาสตราจารย์ ณภัทร พิริยกิจดีศรีณย์ กำลังสอน.....	63
4.5 รูปผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รุ่งเกียรติ สิริวงษ์สุวรรณ กำลังสอน.....	63
4.6 รูปอาจารย์วุฒิพล อธิพงศ์กิจ.....	64
4.7 Analog Metronome.....	65
4.8 Analog Metronome.....	66
4.9 การจับไม้แบบ Matched grip และ Traditional grip.....	67
4.10 ตัวอย่างโน้ต Single Stroke.....	68
4.11 ตัวอย่าง Backing track ในแบบฝึกหัด.....	68
4.12 ตัวอย่างโน้ต Double Stroke.....	69
4.13 ตัวอย่าง Backing track ในแบบฝึกหัด.....	69
4.14 ตัวอย่างโน้ต Paradiddle.....	70
4.15 ตัวอย่าง Backing track ในแบบฝึกหัด.....	70

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
4.16 ตัวอย่างโน้ต Dynamic.....	71
4.17 ตัวอย่าง Backing track ในแบบฝึกหัด.....	71
4.18 ตัวอย่างการเหยียบกระเดื่อง.....	72
4.19 ตัวอย่างโน้ตแบบฝึกการเหยียบกระเดื่อง.....	73
4.20 ตัวอย่างโน้ตแบบฝึกการเหยียบ Hihat.....	74
4.21 ตัวอย่าง Backing track ในแบบฝึกหัด.....	74
4.22 ตัวอย่างโน้ตแบบฝึกการเหยียบ Hihat.....	75
4.23 ตัวอย่าง Backing track ในแบบฝึกหัด.....	75
4.24 ตัวอย่างโน้ตแบบฝึก Disco.....	78
4.25 ตัวอย่าง Backing track ในแบบฝึกหัด.....	78
4.26 ตัวอย่างภาพเพลง Disco ในแบบฝึกหัดที่มีชื่อเพลงว่า lost in the space Composed โดย Sittichai Sripanomwan.....	79
4.27 ตัวอย่างโน้ตแบบฝึก Disco.....	80
4.28 ตัวอย่าง Backing track ในแบบฝึกหัด.....	81
4.29 ตัวอย่างภาพเพลง Pop Rock ในแบบฝึกหัดที่มีชื่อเพลงว่า Flowers on the Valley Composed โดย Sittichai Sripanomwan.....	81
4.30 ตัวอย่างโน้ตแบบฝึก Funky.....	83
4.31 ตัวอย่าง Backing track ในแบบฝึกหัด.....	83
4.32 ตัวอย่างภาพเพลง Funky ในแบบฝึกหัดที่มีชื่อเพลงว่า House of Funky Composed โดย Sittichai Sripanomwan.....	84
4.33 ตัวอย่างโน้ตแบบฝึก Songo.....	85
4.34 ตัวอย่าง Backing track ในแบบฝึกหัด.....	86
4.35 ตัวอย่างภาพเพลง Songo ในแบบฝึกหัดที่มีชื่อเพลงว่า In the Jungle Composed โดย Sittichai Sripanomwan.....	86

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.1 การสัมภาษณ์และการสังเกตทักษะด้านจังหวะและTempo.....	56
4.2 การสัมภาษณ์และการสังเกตทักษะการใช้มือ.....	57
4.3 การสัมภาษณ์และการสังเกตทักษะการใช้เท้า.....	57
4.4 การสัมภาษณ์และการสังเกตทักษะการประสานงานของมือและเท้า.....	58